

UDRŽITELNOST JAKO KLÍČ K PODPOŘE ROZVOJE FILANTROPIE, SOCIÁLNÍCH INICIATIV A RŮSTU REGIONŮ

Klára Šplíchalová, Fórum dárců

SENÁT

PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

6. 11. 2025

I. BLOK

Role nadací a fondů jako společensky
odpovědných investorů, spolupráce s dalšími
aktéry, jako jsou firmy a stát

NERN: NÁRODNÍ EXPERTNÍ RADA PRO NADACE

Stálý expertní orgán, jehož smyslem je:

- Koordinovat řešení klíčových otázek nadačního sektoru v ČR.
- Podporovat mezisektorovou spolupráci nadací, firem, firemních nadací, státu a krajů.
- Pomáhat formulovat principy a standardy fungování nadací.
- Přispívat k tvorbě prostředí pro rozvoj nadací.
- Vyjadřovat se k legislativě a právnímu rámci fungování nadací.
- Zlepšovat obraz společensky odpovědného investování v mediálním prostoru.
- Podporovat dlouhodobou kultivaci vztahů mezi nadacemi a jejich individuálními a firemními dárci.

PROČ?

- V České republice se každý rok skrze nadace a nadační fondy přerozdělí na obecně prospěšné účely přibližně více **než 4 mld. korun**. Dopad těchto peněz je podstatný. Ovlivňují individuální životy, prostředí, ovlivňují naši společnost.
- S významem činnosti nadací a nadačních fondů ale roste i velikost veřejného očekávání a význam výzev, před kterými stojí.
- Nadace a fondy sdružené pod Fórem dárců (FD) dlouhodobě nastavují vysoké etické standardy a sdílí je s českým nadačním prostředím. Nadace se potřebují opřít o expertní doporučení. Potřebují dobré legislativní prostředí. Realistické představy dárců. Nastavení principů pro nové typy spoluprací.
- Potřebují pomoc pro to, aby mohly dál pracovat ve prospěch celku.

CO?

Národní expertní rada pro nadace (NERN)

NERN má zásadní roli při řešení klíčových otázek nadačního sektoru v České republice. Pomáhá formulovat principy a standardy jejich fungování, podporuje mezisektorovou spolupráci nadací, firem, firemních nadací, státu a krajů, vyjadřuje se k legislativě a právnímu rámci fungování nadací a celkově přispívá ke kultivaci prostředí a vztahů mezi nadacemi a dárci.

JAK?

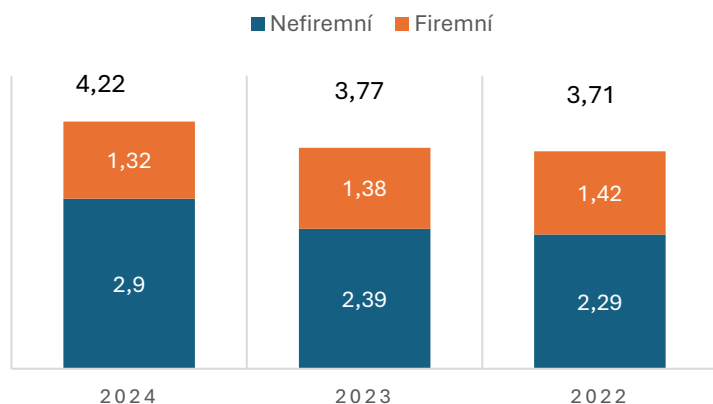
NERN vzniká jako stálý orgán při **Fóru dárců**, jediné střešní organizaci pro nadace a nadační fondy v České republice.

FD sdružuje na **šest desítek nadací a nadačních fondů** a poskytuje své služby **stovkám nestátních neziskových organizací**. Spolupracuje s Úřadem vlády ČR na agendě týkající se nestátních neziskových organizací, podílí se na legislativních pracích pro rozvoj nadačního prostředí, je autorem jediného dlouhodobého výzkumného projektu na poli nadačních aktivit a provozuje systém dárcovských SMS, skrze nějž se **v roce 2024 shromáždilo přes 64 mil. korun.**

NADAČNÍ SUBJEKTY A JEJICH FINANCOVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Nadace a nadační fondy vykazují stabilní a v mnoha oblastech rostoucí úroveň podpory. Meziročně vzrostl počet těchto subjektů působících v České republice o **191**. Objem rozdělených nadačních příspěvků také nadále stoupá. Letošní podpora ze stran nadačních subjektů vystoupala k částce **4,2 mld. Kč**. Tento nárůst je především zásluhou nefiremních nadačních subjektů. Celkově tak nadace a nadační fondy nejen udržují, ale i posilují svou pozici stabilního pilíře českého dárcovství.

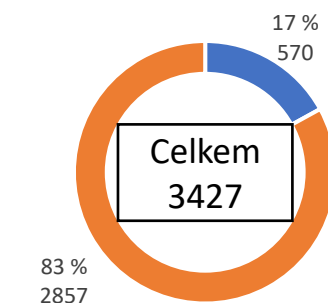
Objem rozdělených nadačních příspěvků

(meziroční srovnání, v mld. Kč)

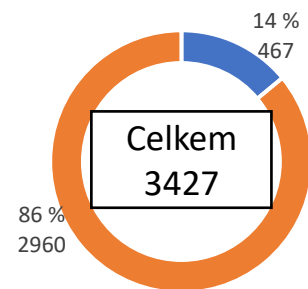
Počet nadačních subjektů (za rok 2025)

nadace vs. nadační fondy

■ Nadace ■ Nadační fondy

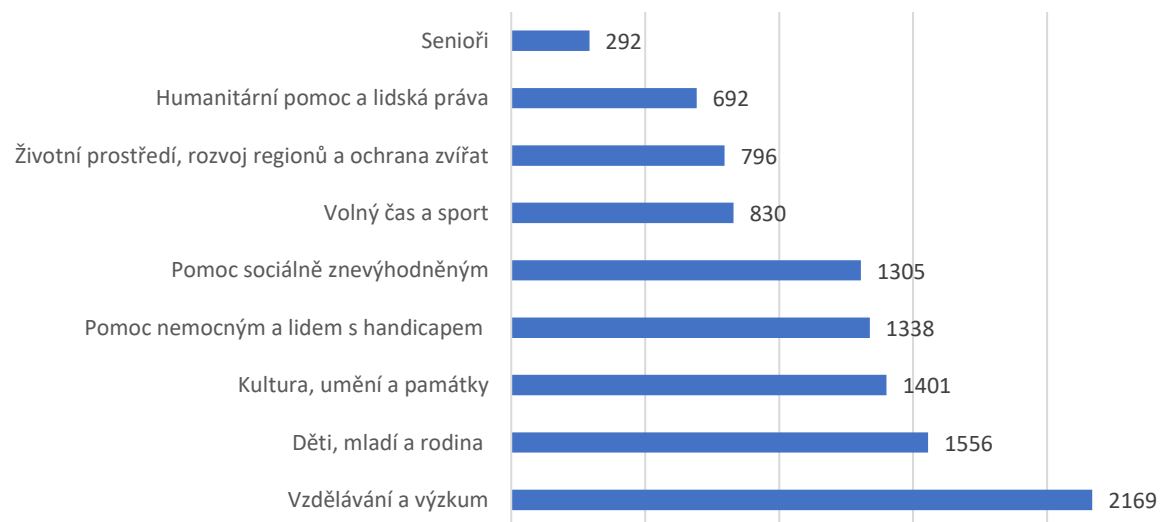
firemní vs. nefiremní

■ Firemní ■ Nefiremní

ZAMĚŘENÍ NADAČNÍ PODPORY V ČESKÉ REPUBLICĚ

Nadace a nadační fondy v České republice směřují největší část své podpory do oblasti **vzdělávání a výzkumu**, která dlouhodobě dominuje nadačnímu sektoru. Významnou část tvoří projekty zaměřené na **děti, mládež, rodinu či kulturu**. Rostoucí zájem je patrný také v **sociální a zdravotní** oblasti a zároveň se posiluje důraz na **rozvoj a ochranu životního prostředí**, což může odrážet posun k odpovědnému a dlouhodobě udržitelnému jednání.

*Údaje zapsané na Justice.cz ke dni 27. 10. 2025.

Pozn. hodnota představuje počet organizací, které mají podporu jednotlivých oblastí zmíněnou ve svém účelu.

II. BLOK

Regionální iniciativy, nadace a fondy v regionech,
zakládání nadací a fondů ÚSC, komunitní
filantropie, role velkých firem a dalších aktérů

AKTUÁLNÍ STANOVISKO MF K ZAKLÁDÁNÍ NADACÍ A NADAČNÍCH FONDŮ ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÝMI CELKY ODKAZ

z p r á v y

Ministerstva financí České republiky

pro finanční orgány obcí a krajů

ISSN 1803-6082 (on line)

Ročník: 2025

Číslo: 1

V Praze dne 28. května 2025

<http://www.mfcr.cz>

<http://www.dvs.cz>

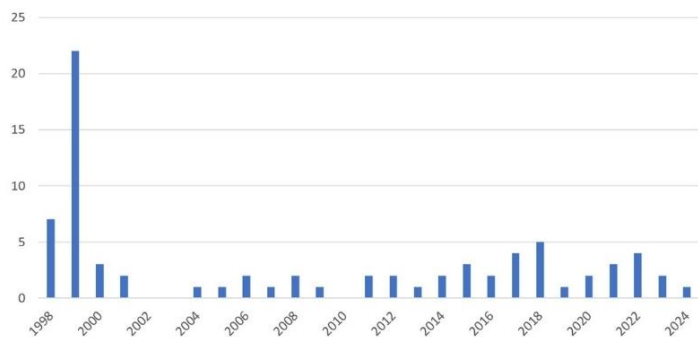
ZAKLÁDÁNÍ NADACÍ A FONDŮ ÚSC

ÚSC jako zakladatelé nadací a nadačních fondů

Celkem: 76 subjektů

Počet subjektů dle roku založení

Rozdělené nadační příspěvky: 34 435 862 Kč | 19 subjektů

TOP 10:

1. Sociální nadační fond hlavního města Prahy
2. Pražský audiovizuální nadační fond
3. Nadační fond Šance pro děti
4. Sociální nadační fond
5. Nadace 700 let města Plzně
6. Nadační fond Zelený poklad
7. Nadace pro rozvoj města Pardubic
8. Kulturní a sportovní nadace města Náchoda
9. Nadační fond rozvoje města Jindřichův Hradec
10. Nadační fond Oblastní nemocnice Jičín

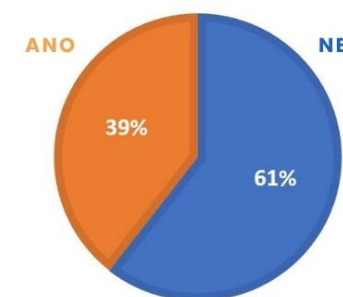
Nadační jmění:

188 622 589 Kč | 6 subjektů *neuveдено*

TOP 3:

- Nadace 700 let města Plzně:
42 523 000 Kč
- Nadace sportující mládeže:
39 810 000 Kč
- Nadace pro rozvoj města Pardubic:
28 683 600 Kč

VÝROČNÍ ZPRÁVY

Zdroj: Analýzy Fóra dárců, z.s. | [Mapa dárcovství 2024](#)

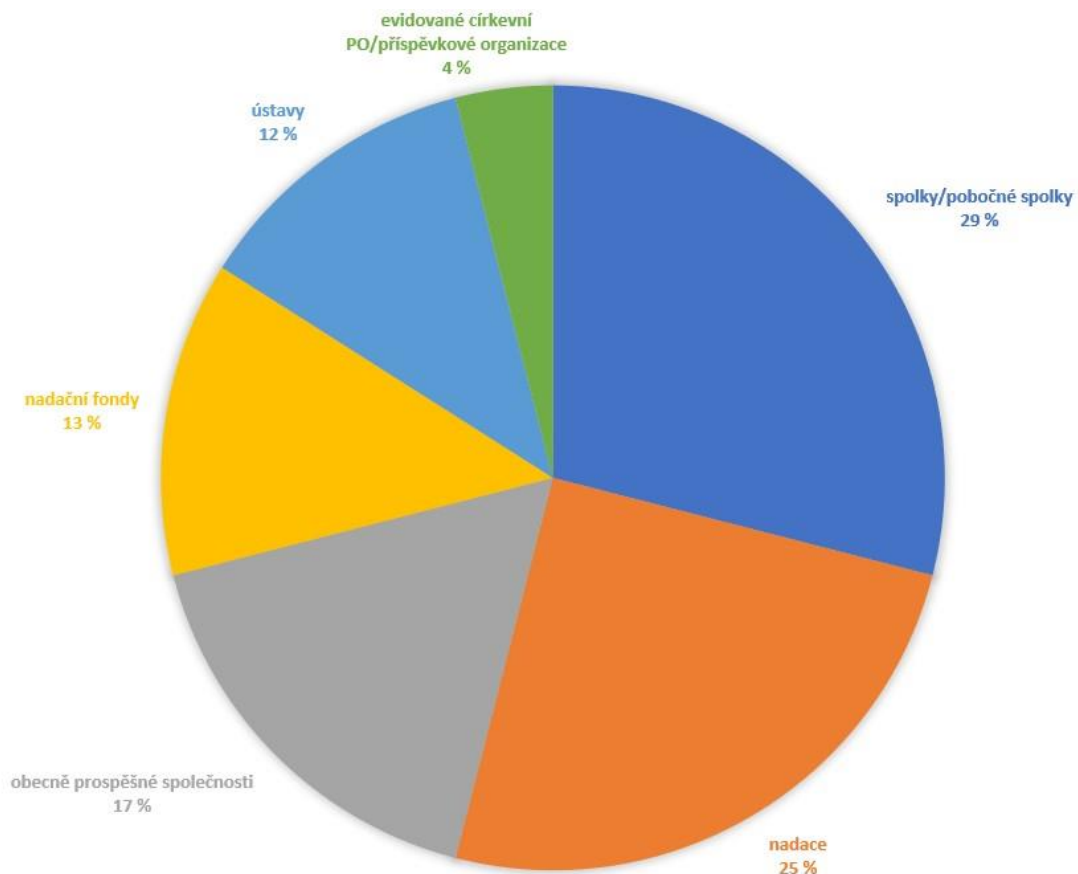
III. BLOK

Financování veřejně prospěšných aktivit, možnosti čerpání úvěrových produktů, případně půjček ze strany neziskových organizací

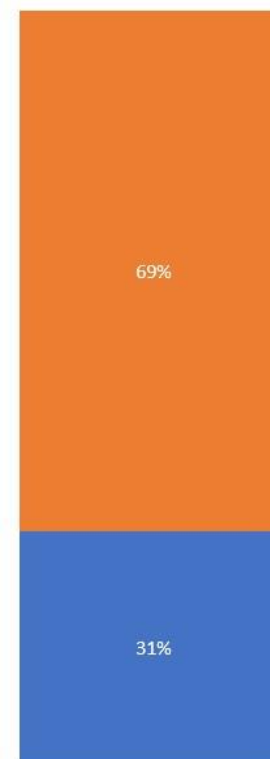
**ZÁSADY VLÁDY PRO POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ
ze státního rozpočtu České republiky NNO
ústředními orgány státní správy ODKAZ**

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH AKTIVIT

Složení respondentů

Registrovaní poskytovatelé sociálních služeb?

Průměrné roční rozpočty organizací se výrazně liší – největší podíl organizací spadá do kategorie mezi 1–20 miliony Kč.

ZKUŠENOSTI S BANKOVNÍMI ÚVĚRY

- **27 % organizací** někdy usilovalo o bankovní úvěr, **pouze 3,8 % organizací** jej využívá jako standardní nástroj finančního řízení.
- Jedná se o provozní úvěr, např. kontokorent, kombinovaný s investičním.
- Tyto organizace obdržely požadovanou částku v plné výši.

- **81 % organizací** bylo úspěšných žadatelů o dotaci nebo grant.
- **65 % organizací** uvedlo, že po rozhodnutí o přidělení dotace následovala časová prodleva, kdy musely financovat projektové aktivity z vlastních zdrojů (časová prodleva trvala **zpravidla 3 – 6 měsíců**).
- Organizace ji vnímají jako závažnou komplikaci.

NEGATIVNÍ DOPADY

- **negativní dopady na cash flow**
- **nutnost využívat rezervy**
- **ohrožení výplat mezd a kontinuity činnosti**
- **nemožnost investic nebo rozvoje**

Některé organizace situaci zvládají lépe díky rezervám z vlastní činnosti či nadačního jmění, ale i ty upozorňují na potenciální problémy do budoucna.

CO BY POMOHLA?

- **Téměř ½ organizací uvedla, že by jim bankovní úvěr pomohl překlenout čekací období.**
- Jen 17 % se však skutečně pokusilo úvěr získat.
- **Většina těchto pokusů skončila neúspěchem, nebo úvěr získaly až po složitém procesu (např. až v 8. bance, za pomoci externí záruky, za cenu vysokých úroků).**
- Důvody zamítnutí ze strany bank: nejistota ohledně přiznání dotace a její výše, nemožnost ručení (zejména u spolků a OPS), požadavky na osobní ručení.

MANAŽERSKÉ SHRNU TÍ

Značná část organizací čelí obtížím při financování aktivit v období mezi schválením dotace a jejím skutečným vyplacením. Tato situace je často spojena s problémy v cashflow, nemožností investic nebo nutností využívat rezervy.

Většina organizací, které prodlevu zažily, uvedlo, že by jim úvěrový produkt pomohl prodlevu překlenout.

Ti, kteří se skutečně pokusili úvěrový produkt získat, však ve většině narazili na překážky ze strany bank.

Komerční úvěrové produkty nejsou pro řadu neziskových organizací dostupné (kvůli absenci ručení, nestandardnímu příjmovému profilu, vysokým nákladům apod.). Existuje potenciální poptávka ze strany NNO po specifickém nástroji, který by pomohl překlenout krátkodobé financování projektů v režimu ex-post dotací.

UDRŽITELNOST JAKO KLÍČ K PODPOŘE ROZVOJE FILANTROPIE, SOCIÁLNÍCH INICIATIV A RŮSTU REGIONŮ

Klára Šplíchalová, Fórum dárců

SENÁT

PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

6. 11. 2025